

Nieuwe coalitie zet met kampioen vervuiler hout de CO₂-kraan wijd open

Opinie | Leffert Oldenkamp is adviseur bosbeheer

Financieel Dagblad 17-10-2017

De formatiepartijen willen uitstoot van koolstofdioxide terugdringen, maar zij blijven met subsidies voor duurzame energie het verbranden van houtbrokjes stimuleren. Daarmee wordt twee tot drie keer zoveel emissie bereikt dan met aardgas.

Uit handboeken vallen de lijstjes met verschillende fossiele brandstoffen te halen, met de uitstoot in kilogram koolstofdioxide per opgewekt kilowattuur (kWh). Kampioen vervuiler is hout, dat in de reeks past omdat de bruikbare brandstoffen - gas, steenkool, dieselolie, plantenresten, hout - allemaal oorspronkelijk uit planten of dieren afkomstig zijn.

Illustratie: Hein de Kort

Dat de uitstoot zo verschillend is, komt omdat bij de vorming van fossiele brandstoffen al omzettingen hebben plaatsgevonden waarbij koolstof verloren is gegaan. Bij verbranding van de — fossiele — resten is er dan minder uitstoot per opgewekt kWh. Alleen bij hout, oliehoudende zaden, et cetera is er nog geen koolstof ontsnapt en gaat de volle mep koolstof de lucht in.

Het is daarom een fabeltje dat met biodiesel of met zogenaamde 'biofuels' een gunstiger resultaat kan worden bereikt.

Als er minder uitstoot wordt geëist, is het zaak eerst hout te verbannen en dan steenkool. Als er onvoldoende werkelijk hernieuwbare bronnen zoals zon, wind, en aardwarmte beschikbaar komen, en de kans daarop is behoorlijk groot, dan kun je het beste nog een tijdje met aardgas doorgaan. De nieuwe regering wil het omgekeerde.

Op dit moment bestaat 60% van wat ooit als hernieuwbare energiewerd gedefinieerd uit biomassa. Dat wordt nog erger en gaat ten koste van bossen. Want om een klein deel van onze energiebehoefte uit biomassa te halen, is een landoppervlakte nodig die aanzienlijk groter is dan ons huidige bosareaal. Weg bos. In het buitenland zijn er vergelijkbare ontwikkelingen.

[Protest milieuorganisaties Nieuwe regering moet subsidiesvoor het opstoken van bossen laten gebruiken om bossen aan te leggen](#)

Onze bossen kunnen bovendien geen extra koolstofdioxide meer opnemen, omdat er te weinig aanwas van hout is. Allereerst wordt dit veroorzaakt door de structurele afname van het bosareaal en bovendien doordat de bomen, die nog in het overgebleven bos staan, over het algemeen tot slechtere groeiers behoren.

Biomassa is dus geen hernieuwbare brandstof. Onder ideale omstandigheden — veel meer bos met beter groeiende bomen en betere verzorging — zou bos wel wat kunnen betekenen voor het vasthouden van extra CO₂. Maar dan moet wel eerst het gehalte in de atmosfeer tot normale waarden teruggebracht worden. Want nu krijgen bomen volop CO₂ uit veel bronnen en benutten zij niet de koolstof die nog extra wordt uitgestoten.

In het FD van 12 oktober worden in het artikel 'Alom verbazing over plannen voor opslag van CO₂' de plannen voor koolstofdioxideopslag besproken. Eerder is in diverse artikelen in deze krant al aan de orde geweest dat deze opslag geen haalbare zaak is. Aan de bron moet de uitstoot ingeperkt worden. Maar in het artikel van 12 oktober stelt André Faaij, hoogleraar Energie Systeem Analyse aan de Universiteit Groningen, dat met duurzame biomassa geen netto uitstoot zal optreden.

Dat lijkt me een ernstige vergissing. Immers of nu houtbrokjes uit 'duurzaam' beheerde bossen afkomstig zijn of uit 'niet duurzaam' beheerde, de uitstoot blijft even hoog per opgewekte eenheid elektriciteit.

Faaij is waarschijnlijk op het verkeerde been gezet door de toetsingscriteria van de Nederlandse overheid. Die veronderstellen dat — duurzame — FSC- of PEFC-gecertificeerde bossen zoveel aanwas vertonen dat de overtollige CO₂ weer wordt vastgehouden. Het tegendeel is het geval. Juist gecertificeerde bossen laten verminderde groei zien,

omdat productie van hout achtergesteld wordt ten opzichte van biodiversiteit.

Met meer biodiversiteit en minder goede groeiers in een bos is het aandeel weefsels dat in korte tijd koolstofdioxide van nature weer in de atmosfeer terugbrengt aanzienlijk toegenomen. Dat is dus juist het omgekeerde van wat we willen bereiken. Alleen in hout met een duurzame bestemming is sprake van opslag van koolstof. Andere weefsels verteren vroeg of laat en dan gaat koolstof vanzelf weer de lucht in.

Deze maand protesteren milieuorganisaties tegen het verstoken van biomassa. Hopelijk helpt dat protest om de nieuwe regering de subsidies voor het opstoken van bossen te laten gebruiken om bossen aan te leggen.

